

**Bryssel den 29 november 2024
(OR. en)**

**16174/1/24
REV 1**

**Interinstitutionellt ärende:
2021/0213(CNS)**

**FISC 246
ECOFIN 1382
ENER 576
ENV 1150
CLIMA 420**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Översynen av energiskattedirektivet – Riktlinjedebatt

För att vägleda den riktlinjedebatt som kommer att äga rum vid mötet i rådet (ekonomiska och finansiella frågor) den 10 december 2024 har ordförandeskapet utarbetat en not med en fråga enligt bilagan nedan.

Coreper uppmanas att ta del av noten och frågan och skicka dem till rådet inför den ovannämnda riktlinjedebatten.

Rådet (ekonomiska och finansiella frågor) uppmanas att hålla en riktlinjedebatt på grundval av den fråga som utarbetats av ordförandeskapet.

Översynen av energiskattedirektivet

Not från ordförandeskapet

I. INLEDNING

1. Den 14 juli 2021 lade kommissionen fram ett förslag till rådets direktiv om en omstrukturering av unionsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (omarbetning) (*förslaget till energiskattedirektiv*).
2. Förslaget till energiskattedirektiv är en del av 55 %-paketet, och bidrar därför till genomförandet av EU:s ambitiösa mål att minska utsläppen med minst 55 % fram till 2030 jämfört med 1990 års nivåer och till uppnåendet av klimatneutralitet senast 2050. Paketet består av en uppsättning sammankopplade förslag som alla syftar till att uppnå samma mål: att säkerställa en rättvis, konkurrenspräglad och grön omställning fram till 2030 och därefter.

II. LÄGESRAPPORT

3. Den tekniska analysen av förslaget till energiskattedirektiv inleddes i arbetsgruppen för skattefrågor (indirekt beskattning – punktskatter/energibes kattning) (*arbetsgruppen för skattefrågor*) i september 2021. Arbetsgruppen för skattefrågor (hög nivå) (*högnivågruppen*) diskuterade ärendet vid flera tillfällen.
4. Den 17 juni 2022 tog Ekofinrådet del av ordförandeskapets lägesrapport om förslaget till energiskattedirektiv. Den 6 december 2022 höll Ekofinrådet en riktlinjedebatt om förslaget till energiskattedirektiv och gav politisk vägledning om det fortsatta arbetet. Ministrarna stödde generellt ordförandeskapets mer flexibla inställning och efterlyste lösningar på olösta frågor. Den tekniska analysen har fortsatt, med beaktande av den politiska vägledningen.

5. Med utgångspunkt i de framsteg som gjorts av de föregående ordförandeskapen fortsatte det ungerska ordförandeskapet arbetet med översynen av energiskattedirektivet. Ärendet analyserades vid mötena i arbetsgruppen för skattefrågor den 12 juli, 16 september, 23 oktober och 14 november 2024 samt vid högnivågruppens möten den 26 september och 27 november 2024.

III. ARBETET MED OLIKA FRÅGOR

6. Det ungerska ordförandeskapet gjorde stora justeringar i omvandlingstabellen för effektiva värmevärden (bilaga II) för att tabellen skulle bli så fullständig som möjligt. Dessutom lades vissa produktkategorier till i syfte att bidra till ett smidigt genomförande av direktivet. De fall där det är nödvändigt att avvika från de angivna omvandlingsfaktorerna behandlades också, t.ex. nya produkter eller produkter med regionalt olika värmevärden.
7. En möjlighet infördes för medlemsstaterna att ingå bilaterala avtal för att kunna tillämpa bestämmelserna om kontroll och flyttning i direktiv (EU) 2020/262 på flyttning av smörjoljor i förpackningar (på upp till 220 liter).
8. På begäran av flera delegationer ändrades bestämmelserna om nödbromsen, för att göra detta verktyg praktiskt användbart i händelse av en eventuell energikris.
9. För att ta hänsyn till medlemsstaternas särdrag gjordes justeringar under övergångsperioderna för naturgas, gasol, kraftvärmeproduktion och hushåll.
10. Under innevarande halvår behandlades frågorna om komponentbaserad beskattning, och i synnerhet infördes en hänvisning till frågan om återbetalningar. Dessutom diskuterades statligt stöd, med deltagande av kommissionens generaldirektorat för konkurrens. Vidare uppdaterades KN-numren, och många tekniska frågor och införlivande frågor klargjordes.

11. Beskattning av luftfart och sjöfart har varit en av de mest splittrande frågorna under förhandlingarna. Ordförandeskapet arbetade hårt för att föra delegationerna närmare varandra. Eftersom denna fråga avsevärt bidrog till att blockera framstegen med hela förslaget, och för att underlätta diskussionerna, ansåg ordförandeskapet att det mest genomförbara alternativet var att behålla texten om luftfart och sjöfart från det gällande energiskattedirektivet, med tillägg av en översynsklausul för 2035 och, när det gäller luftfart, konceptet med flygplan med högst 19 stolar. Några delegationer påpekade att ambitionsnivån sänktes avsevärt i denna fråga. Ordförandeskapet vill dock framhålla att mot bakgrund av de obligatoriska kraven i den redan överenskomna lagstiftningen om Refuel Aviation och FuelEU Maritime skulle situationen om tio år när det gäller tillgängligt hållbart flygbränsle kunna se helt annorlunda ut.
12. För att strukturera utkastet till direktiv och bidra till att det blir mer lättläst har artiklarna nu också rubriker. Skälen justerades ytterligare för att de skulle stämma överens med resten av utkastet till direktiv.
13. Delegationerna har upprepat sina välkända ståndpunkter i vissa ytterligare frågor. Det nuvarande ordförandeskapet har dock inte återupptagit diskussionerna om dessa frågor eftersom det anser att dessa frågor har diskuterats grundligt under de föregående ordförandeskapen och att texten verkar återspegla en bräcklig kompromiss.
14. Till exempel skulle några delegationer föredra en fullständig befrielse för jordbruk och skattenedsättning för kommersiella bränslen. Samtidigt skulle majoriteten av delegationerna föredra att inte föreskriva dessa befrielser eller nedsättningar i direktivet. Dessutom innehåller den befintliga texten redan ett antal undantag och nedsättningar. Även om det ursprungliga målet med översynen av direktivet var att minska antalet skattebefrielser och skattenedsättningar inser delegationerna att olika medlemsstater har olika särdrag och prioriteringar.

15. De flesta delegationerna är positiva till indexering, men det finns vissa som skulle föredra att diskutera en indexering med en lägre högsta procentsats eller som inte kan stödja den i dess nuvarande form. Det bör påpekas att indexeringen är en grundläggande fråga i översynen, och syftet är att minimiskattenivåerna inte ska bli för låga.
16. Några delegationer var ännu inte helt nöjda när det gäller tillämpningsområdet för vissa produkter, såsom avfall, mineralogiska processer och torv.
17. Diskussionen i Ekofinrådet i december förbereddes vid högnivågruppens möte den 27 november 2024, där en stor majoritet av delegationerna stödde Ekofinrådets riktlinjedebatt om energibeskattningsärendet. Majoriteten av delegationerna ansåg att ordförandeskapets senaste kompromiss återspeglar en känslig balans och att den skulle kunna utgöra en förbättring jämfört med det gällande energiskattedirektivet. Flera delegationer vidhöll en mer neutral ståndpunkt, och några delegationer uppgav att de ännu inte har någon politisk ståndpunkt. Några delegationer har uttryckt uppfattningen att vissa frågor kräver ytterligare diskussioner, till exempel små anläggningar, tillämpningsområdet för vissa produkter, beskattning av luftfart och sjöfart (inklusive fiske), skattebefrielse för jordbruket och skattenedsättning för kommersiella bränslen, den högsta procentsatsen för indexering och bilaga III.

IV. FÖRDELARNA MED DET REVIDERADE ENERGISKATTEDIREKTIVET

18. Även om energiprodukter som används inom luftfarts- och sjöfartssektorerna inte skulle beskattas under en viss period anser ordförandeskapet att det reviderade direktiv som för närvarande är under förhandling ändå innebär betydande framsteg jämfört med det nu gällande direktivet.

19. Med det reviderade direktivet skulle beskattningen av ny teknik (t.ex. bränsleceller och elfordon) och produkter (t.ex. vätgas) bli tydlig och genomförbar i praktiken. En övergång från volymbaserad (satser uttryckt per liter) till energiinnehållsbaserad beskattning och fastställande av skattesatser utifrån produkternas miljöprestanda skulle skapa en möjlighet för grön teknik att dra nytta av lägre skattesatser. Enligt det nu gällande direktivet beskattas nya, mindre koldioxidintensiva bränslen som sin fossila motsvarighet, och dessutom missgynnas biobränslen av den volymbaserade beskattningen, eftersom en liter biobränsle vanligtvis har en lägre energihalt än en liter konkurrerande fossilt bränsle, samtidigt som samma skattesats tillämpas.
20. Medlemsstaterna skulle kunna tillämpa komponentbaserad beskattning där så är möjligt, men det skulle också finnas flera alternativ för beskattning av vissa produkter. Det reviderade direktiv som för närvarande är under förhandling innehåller ett antal bestämmelser som skulle underlätta införlivandet och en enhetlig behandling mellan medlemsstaterna, till exempel fastställande av enhetliga värmevärden och kategorier för alla möjliga produkter.
21. Det är också viktigt att betona att antagandet av ett reviderat energiskattedirektiv skulle skapa större överensstämmelse med annan EU-lagstiftning, såsom direktivet om förnybar energi eller utsläppshandelssystemet. Möjligheten till skatteundandragande skulle minskas genom att smörjolja i bulk klassificeras som kontrollerade produkter. Dessutom skulle harmoniseringsgraden öka eftersom flera skattebefrielser och skattenedsättningar skulle avskaffas (mineralogiska processer, skattebefrielser för hushåll, kraftvärmeproduktion, dieselbränsle för yrkesmässig användning); det måste dock accepteras att medlemsstaterna behöver tid för övergången, vilket skulle möjliggöras genom införandet av flera övergångsperioder.

22. När det gäller de återstående skattebefrielserna och skattenedsättningarna har frågorna om statligt stöd klargjorts. Ett annat betydande mervärde i texten är indexeringen, som skulle stoppa urholkningen av miniminivåerna och kan leda till konvergens mellan medlemsstaternas skattesatser. För de medlemsstater som har en egen valuta vore det en betydande lättnad att eurons värde beräknas på genomsnittet på sex månader och inte bara på en dag.
23. Det reviderade direktivet skulle skapa en möjlighet att undanta elektricitet som levereras till luftfartyg som står vid gaten eller på en remoteplats och fartyg som ligger i hamn, vilket skulle undanröja det nu gällande tillståndsförfarandet.

V. DET FORTSATTA ARBETET

24. Det är ordförandeskapets uppfattning att alla ämnen för energiskattedirektivet har diskuterats ingående under de senaste tre åren, och att det därför inte finns några återstående större frågor där delegationernas preferenser är oklara. Ordförandeskapet anser att vi nu har nått fram till det mål som ministrarna satte 2022, nämligen att förslaget skapar en lämplig balans mellan de gröna målen och beaktandet av medlemsstaternas särdrag. På senare tid har EU:s konkurrenskraft börjat diskuteras mer övergripande i olika forum. Majoriteten av delegationerna håller med om att det nuvarande förslaget skulle utgöra en tydlig förbättring jämfört med det gällande energiskattedirektivet.
25. Samtidigt medger ordförandeskapet att rättslig granskning och vissa tekniska justeringar av texten som helhet fortfarande behöver göras.
26. Med beaktande av både de gröna målen i utkastet till direktiv och vissa medlemsstaters särdrag, och dessutom EU:s konkurrenskraft, skulle ordförandeskapet vilja få återkoppling om den balans som uppnåtts under förhandlingarna.

VI. FRÅGOR TILL MINISTRARNA

27. Mot bakgrund av det ovanstående och för att vägledning ska ges om det fortsatta arbetet med energiskattedirektivet ombeds delegationerna att under sina inlägg kommentera följande fråga som utarbetats av ordförandeskapet:

Delar ni, mot bakgrund av Ekofinrådets vägledning från 2022, uppfattningen att det aktuella läget i förhandlingarna om översynen av energiskattedirektivet visar att vi är på rätt väg för att uppnå en balans mellan klimatambitionerna och medlemsstaternas särdrag samt EU:s konkurrenskraft?
